Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 10. marca 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti — Súdna spolupráca v občianskych veciach — Európske konanie o platobnom rozkaze — Nariadenie (ES) č. 1896/2006 — Články 17 a 20 — Povinnosti súdu, ktorý má určiť miestne príslušný súd na rozhodovanie v sporovom konaní začatom v dôsledku podania odporu voči európskemu platobnému rozkazu odporcom — Právomoc súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — Pohľadávka založená na práve na náhradu škody na základe nariadenia (ES) č. 261/2004 z dôvodu meškania letu“

Vo veci C-94/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Kúria (Najvyšší súd, Maďarsko) z 27. februára 2014 a doručený Súdnemu dvoru v ten istý deň, ktorý súvisí s konaním:

Flight Refund Ltd

proti

Deutsche Lufthansa AG,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič (spravodajca), sudcovia C. Toader, A. Rosas, A. Prechal a E. Jarašiūnas,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér a G. Szima, splnomocnení zástupcovia,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: A.-M. Rouchaud-Joët, A. Sipos a M. Wilderspin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 22. októbra 2015,

* Jazyk konania: maďarčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Flight Refund Ltd (ďalej len „Flight Refund“), spoločnosťou so sídlom v Spojenom kráľovstve, a Deutsche Lufthansa AG (ďalej len „Deutsche Lufthansa“), spoločnosťou so sídlom v Nemecku, vo veci pohľadávky týkajúcej sa náhrady škody požadovanej z dôvodu meškania letu.

Právny rámec

Medzinárodné právo

3 Dohovor o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu uzavretý v Montreale 28. mája 1999 bol podpísaný Európskym spoločenstvom 9. decembra 1999 a schválený v jeho mene rozhodnutím Rady 2001/539/ES z 5. apríla 2001 (Ú. v. ES L 194, s. 38; Mim. vyd. 07/005, s. 491, ďalej len „Montrealský dohovor“).

4 Článok 19 Montrealského dohovoru nazvaný „Omeškanie“ uvádza:

„Dopravca je zodpovedný za škodu spôsobenú omeškaním v leteckej preprave cestujúcich, batožiny alebo nákladu. Dopravca však nie je zodpovedný za škodu spôsobenú omeškaním, ak dokáže, že on, jeho pracovníci a agenti vykonali všetky opatrenia, ktoré môžu byť odôvodnene požadované na zabránenie škody, alebo že z jeho alebo ich strany nebolo možné vykonať takéto opatrenia.“

5 Podľa článku 33 ods. 1 tohto dohovoru:

„Žaloba na náhradu škody musí byť podaná podľa voľby žalobcu na území jedného zo zmluvných štátov, buď na súde v mieste sídla dopravcu alebo v mieste jeho hlavného miesta podnikania, alebo tam, kde má obchodné miesto, v ktorom bola uzavretá zmluva o preprave, alebo na súde v mieste určenia.“

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 261/2004

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10) v článku 5, s názvom „Zrušenie“, v odseku 1 písm. c) stanovuje, že príslušní cestujúci majú v prípade zrušenia letu v zásade právo na náhradu od prevádzkujúceho leteckého dopravcu v súlade s článkom tohto nariadenia.

7 Článok 6 uvedeného nariadenia nazvaný „Meškanie“ stanovuje určité povinnosti prevádzkujúceho leteckého dopravcu, ktoré sa týkajú pomoci dotknutým cestujúcim v prípade meškania letu.

8 Článok 7 tohto nariadenia, s názvom „Právo na náhradu“, v odseku 1 písm. c) stanovuje, že keď sa uvádza odkaz na tento článok, cestujúci dostanú náhradu vo výške 600 eur v prípade všetkých letov na vzdialenosť nad 3 500 km.

Nariadenie č. 1896/2006

9 Odôvodnenie 8 nariadenia č. 1896/2006 stanovuje:

„… prekážky v prístupe k účinnej spravodlivosti… pri cezhraničných sporoch… vedú k potrebe právnej úpravy Spoločenstva zaručujúcej rovnaké podmienky pre veriteľov a dlžníkov v celej Európskej únii.“

10 Podľa odôvodnenia 10 tohto nariadenia:

„Konanie zavedené týmto nariadením by malo slúžiť ako doplnkový a voliteľný prostriedok pre navrhovateľa, ktorý si naďalej môže zvoliť konanie podľa vnútroštátneho práva. Preto toto nariadenie ani nenahrádza, ani nezosúlaďuje existujúce mechanizmy vymáhania nepopretých pohľadávok podľa vnútroštátneho práva.“

11 Odôvodnenie 24 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Odpor podaný v stanovenej lehote by mal ukončiť európske konanie o platobnom rozkaze a mal by viesť k automatickému pokračovaniu prípadu v riadnom občianskom súdnom konaní, pokiaľ navrhovateľ výslovne nepožiadal v takomto prípade konanie ukončiť. Na účely tohto nariadenia by sa pojem riadne občianske súdne konanie nemal nevyhnutne vykladať v zmysle vnútroštátneho práva.“

12 Článok 1 nariadenia č. 1896/2006 stanovuje:

„1. Účelom tohto nariadenia je:

a) zjednodušiť a urýchliť súdne konanie a znížiť náklady na takéto konanie v cezhraničných sporoch, ktoré sa týkajú nepopretých peňažných pohľadávok, zavedením európskeho konania o platobnom rozkaze,

…

2. Toto nariadenie nebráni navrhovateľovi, aby pri uspokojovaní pohľadávky v zmysle článku 4 využil iné konanie dostupné podľa práva členského štátu alebo práva [Únie].“

13 Podľa článku 2 ods. 1 tohto nariadenia je rozsah pôsobnosti definovaný takto:

„Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Nevzťahuje sa najmä na daňové, colné alebo správne veci alebo na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci (*acta iure imperii*).“

14 Článok 5 ods. 1 uvedeného nariadenia definuje „členský štát pôvodu“ ako „členský štát, v ktorom je európsky platobný rozkaz vydaný“.

15 Článok 6 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006 uvádza, že na účely uplatňovania tohto nariadenia sa právomoc súdu určuje v súlade s príslušnými pravidlami práva Únie, najmä s nariadením Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

16 Článok 7 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1896/2006 stanovuje, že návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu obsahuje odôvodnenie právomoci súdu/súdov.

17 Článok 16 ods. 1 až 3 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Odporca môže na súd pôvodu podať odpor proti európskemu platobnému rozkazu prostredníctvom vzorového tlačiva F, ako je uvedené v prílohe VI, ktoré sa mu zašle spolu s európskym platobným rozkazom.

2. Odpor sa musí zaslať do 30 dní od doručenia rozkazu odporcovi.

3. Odporca v odpore uvedie, že pohľadávku popiera, pričom nemusí uviesť dôvody."

18 Článok 17 uvedeného nariadenia, s názvom „Účinky podania odporu", vo svojom odseku 1 a 2 uvádza:

„1. Ak sa odpor podá v lehote ustanovenej v článku 16 ods. 2, konanie pokračuje na príslušnom súde členského štátu pôvodu v súlade s pravidlami riadneho občianskeho súdneho konania, pokiaľ navrhovateľ vyslovene nepožiadal o ukončenie konania v takomto prípade.

…

2. Pokračovanie konania ako riadneho občianskeho súdneho konania v zmysle odseku 1 sa riadi právom členského štátu pôvodu."

19 Článok 18 ods. 1 toho istého nariadenia stanovuje:

„Ak v lehote ustanovenej v článku 16 ods. 2, po zohľadnení primeranej lehoty na doručenie odporu, nebol na súd pôvodu odpor doručený, súd bezodkladne vyhlási európsky platobný rozkaz za vykonateľný prostredníctvom vzorového tlačiva G ako je uvedené v prílohe VII. Súd pôvodu overí deň doručenia."

20 Článok 20 nariadenia č. 1896/2006 stanovuje „preskúmanie vo výnimočných prípadoch". V odseku 2 tohto článku sa najmä uvádza, že „po uplynutí lehoty ustanovenej v článku 16 ods. 2 je odporca oprávnený požiadať… o preskúmanie európskeho platobného rozkazu na príslušnom súde členského štátu pôvodu, kde bol európsky platobný rozkaz zjavne chybne vydaný, s prihliadnutím na požiadavky ustanovené v tomto nariadení alebo z dôvodu iných výnimočných okolností." Podľa článku 20 ods. 3 tohto nariadenia ak súd rozhodne, že preskúmanie je odôvodnené, európsky platobný rozkaz sa stane neplatným. V opačnom prípade zostáva podľa tohto nariadenia tento rozkaz v platnosti.

21 Článok 26 uvedeného nariadenia, s názvom „Vzťah s vnútroštátnym procesným právom", stanovuje:

„Všetky procesné otázky, ktoré nie sú osobitne upravené v tomto nariadení, sa riadia vnútroštátnym právom."

Nariadenie č. 44/2001

22 Pravidlá právomoci upravené nariadením č. 44/2001 sú uvedené v kapitole II tohto nariadenia, v jej článkoch 2 až 31. V oddiele 7 tejto kapitoly II s názvom „Voľba právomoci“ článok 24 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto kritérium sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 22.“

Maďarské právo

Občiansky súdny poriadok

23 Zákon č. III z roku 1952 o občianskom súdnom poriadku (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, ďalej len „občiansky súdny poriadok“) stanovuje pravidlá súdnej príslušnosti.

24 § 45 občianskeho súdneho poriadku stanovuje:

„1. V prípade sporu týkajúceho sa vecnej alebo miestnej príslušnosti, ktorý vyplýva z konečných rozhodnutí, ako aj v prípade, že nie je možné určiť, ktorý súd je miestne príslušný, a tiež v prípade, že súd v dôsledku vylúčenia sudcov nemôže vo veci konať, treba prioritne pristúpiť k určeniu príslušného súdu.

2. Súdom, ktorý je príslušný rozhodnúť o takomto určení príslušného súdu, je:

…

c) v iných prípadoch, ako sú prípady uvedené pod písm. a) a b), Kúria [(Najvyšší súd)].“

Zákon č. L z roku 2009 o platobnom rozkaze

25 Podľa § 59 ods. 1 zákona č. L z roku 2009 o platobnom rozkaze (a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény) sú príslušní vydávať európsky platobný rozkaz upravený nariadením č. 1896/2006 notári.

26 Podľa § 38 ods. 1 tohto zákona v prípade podania odporu notár postúpi spis týkajúci sa konania súdu označenému navrhovateľom v návrhu na vydanie platobného rozkazu.

27 § 38 ods. 3 tohto zákona stanovuje, že v prípade, že navrhovateľ neoznačil súd, notár postúpi spis súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný podľa článkov 29, 30 a 40 občianskeho súdneho poriadku.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky.

28 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že cestujúci previedol zmluvou svoj nárok na náhradu škody za meškanie letu na Flight Refund, spoločnosť, ktorá sa špecializuje na vymáhanie takýchto pohľadávok Táto spoločnosť podala u maďarského notára návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu proti Deutsche Lufthansa. Flight Refund svoj návrh týkajúci sa v zásade sumy 600 eur odôvodila tým, že v dôsledku prevodu pohľadávky má voči Deutsche Lufthansa nárok na vymáhanie

náhrady škody z dôvodu viac ako trojhodinového meškania letu LH 7626, ktorý podľa informácií, ktoré obdržal notár, letel z letiska v Newarku (Spojené štáty) na letisko Heathrow v Londýne (Spojené kráľovstvo).

29 Uvedený notár tomuto návrhu vyhovel a vydal platobný rozkaz proti Deutsche Lufthansa bez toho, aby zisťoval miesto uzavretia zmluvy, miesto jej plnenia, miesto vzniku údajnej škody, miesto podnikania dopravcu, prostredníctvom ktorého bola uzavretá zmluva, či cieľ dotknutého letu. Tento notár sa pokladal za príslušného na vydanie tohto platobného rozkazu na základe článku 33 Montrealského dohovoru z dôvodu, že Maďarsko je zmluvným štátom tohto dohovoru.

30 Deutsche Lufthansa využila svoje právo podať proti tomuto platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedla, že letecké spojenie označené Flight Refund v návrhu na vydanie platobného rozkazu neprevádzkuje, a že skutočným leteckým prevádzkovateľom dotknutého spojenia bola letecká spoločnosť United Airlines, Inc.

31 Po tom, ako právny zástupca Flight Refund po výzve dotknutého notára vyhlásil, že po prechode z konania na vydanie európskeho platobného rozkazu na občianske sporové konanie nevedel označiť príslušný vnútroštátny súd, obrátil sa tento notár na Kúria (Najvyšší súd), aby označil tento miestne príslušný súd, keďže on na základe relevantných ustanovení občianskeho súdneho poriadku a informácií, ktoré mal k dispozícii, nevedel tento súd určiť.

32 Vnútroštátny súd sa rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru päť otázok, ktoré sa týkajú výkladu viacerých ustanovení Montrealského dohovoru, nariadenia č. 44/2001 a nariadenia č. 1896/2006. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania bol Súdnemu dvoru doručený 27. februára 2014.

33 Flight Refund 26. septembra 2014 Súdnemu dvoru oznámila, že listom z 5. marca 2014 informovala vnútroštátny súd, že jej pohľadávka bola založená na nariadení č. 261/2004 a nie na ustanoveniach Montrealského dohovoru. Súdny dvor na to, aby získal dodatočné spresnenia zo strany vnútroštátneho súdu, rozhodol na základe článku 101 ods. 1 svojho rokovacieho poriadku poslať tomuto súdu žiadosť o vysvetlenie.

34 Vnútroštátny súd vo svojej odpovedi, ktorá bola Súdnemu dvoru doručená 26. novembra 2014, po prvé potvrdil, že Flight Refund ako právny základ svojej pohľadávky uviedla články 6 a 7 nariadenia č. 261/2004, a nie ustanovenia Montrealského dohovoru. Následne vnútroštátny súd stiahol tri z piatich položených otázok a pozmenil jednu z dvoch zostávajúcich otázok.

35 Tento súd po druhé zdôraznil, že nedisponuje inými informáciami týkajúcimi sa dotknutého letu ako tými, ktoré už sú uvedené v jeho návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Zdôraznil, že v rámci konania týkajúceho sa určenia miestne príslušného súdu nemôže podľa vnútroštátneho práva zisťovať ďalšie informácie týkajúce sa sporu vo veci samej.

36 Vnútroštátny súd okrem toho vyjadril pochybnosti v súvislosti s tým, aké pravidlá na určenie medzinárodnej právomoci sa uplatnia na konanie o európskom platobnom rozkaze začatom na účely uplatnenia pohľadávky založenej na nariadení č. 261/2004. Tento súd zastáva názor, že notár tým, že vydal európsky platobný rozkaz, tak urobil v rozpore s článkom 6 nariadenia č. 1896/2006, podľa ktorého mal skúmať otázku príslušnosti maďarských súdov na základe nariadenia č. 44/2001.

37 Tento súd žiada aj o získanie spresnení pri odpovedi na otázku, či sa v prejednávanej veci uplatnia pravidlá zakotvené v Montrealskom dohovore, stanovené v nariadení č. 44/2001, alebo iné pravidlá na určovanie príslušnosti, akými sú pravidlá uvedené v článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006, ktoré stanovujú, že konanie, ktoré nasleduje po podaní odporu proti európskemu platobnému rozkazu

odporcom, pokračuje na príslušných súdoch členského štátu pôvodu tohto rozkazu. Tento súd sa pýta aj na následky, ktoré treba vyvodiť z konštatovania týkajúceho sa existencie alebo nedostatku medzinárodnej právomoci maďarských súdov.

38 Za týchto okolností Kúria (Najvyšší súd) rozhodol položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Môže byť európsky platobný rozkaz, ktorý bol vydaný v rozpore s účelom nariadenia [č. 1896/2006] alebo orgánom, ktorý nemá medzinárodnú právomoc, predmetom preskúmania *ex offo*? Alebo musí byť sporové konanie začaté v dôsledku podania odporu pri nedostatku príslušnosti zastavené *ex offo* alebo na návrh?

2. V prípade, že sú maďarské súdy príslušné na rozhodovanie v sporovom konaní, majú sa príslušné pravidlá upravujúce príslušnosť vykladať v tom zmysle, že Kúria [(Najvyšší súd)] pri určení príslušnosti súdu má určiť aspoň jeden súd, ktorý má aj v prípade absencie vecnej a miestnej príslušnosti stanovenej procesnými právnymi predpismi členského štátu povinnosť rozhodovať v sporovom konaní začatom v dôsledku podania odporu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

39 Nemecká vláda sa domnieva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný. V tejto súvislosti táto vláda tvrdí, že z internetovej stránky Flight Refund, ktorú konzultovala 9. júna 2014, vyplýva, že táto spoločnosť prerušila na dobu neurčitú prevádzkovanie tejto stránky a že v tomto čase aj prerušila všetky prebiehajúce konania o vymáhaní náhrady škody. Z tohto dôvodu uvedená vláda navrhuje, aby Súdny dvor požiadal vnútroštátny súd o informácie týkajúce sa štádia konania, o ktorom rozhoduje.

40 V tomto ohľade treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti (rozsudky Fish Legal a Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 30, ako aj Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).

41 Pokiaľ ide teda o námietku neprípustnosti predloženú nemeckou vládou, treba konštatovať, že vnútroštátny súd vo svojej odpovedi na žiadosť o vysvetlenie, ktorú jej poslal Súdny dvor, potvrdil, že konanie o určení miestne príslušného súdu rozhodovať v sporovom konaní začatom v dôsledku podania odporu proti európskemu platobnému rozkazu odporcom stále prebieha. Žiadny údaj v spise preto neumožňuje sa domnievať, že prezumpcia relevantnosti, ktorá platí pre prejudiciálne otázky, by mohla byť v prejednávanej veci spochybnená.

42 Návrh na začatie prejudiciálneho konania je teda prípustný.

O veci samej

43 Pred posúdením otázok položených vnútroštátnym súdom treba uviesť, že tento súd vyjadril vo svojej odpovedi na žiadosť o vysvetlenie, ktorú jej poslal Súdny dvor, pochybnosti o relevantných pravidlách, ktoré treba uplatniť pri posudzovaní otázky medzinárodnej právomoci súdov členského štátu rozhodovať v sporovom konaní týkajúcom sa pohľadávky, na základe ktorej bol vydaný európsky platobný rozkaz, proti ktorému odporca podal odpor, za okolností, akými sú okolnosti v spore vo veci samej, za ktorých sa veriteľ odvoláva na články 6 a 7 nariadenia č. 261/2004 ako na právny základ svojej

pohľadávky. Tento súd sa konkrétne pýta, či sa v tomto kontexte uplatnia pravidlá na určenie medzinárodnej právomoci stanovené v článku 33 Montrealského dohovoru, alebo pravidlá stanovené v nariadení č. 44/2001.

44 Okrem toho uvedený súd žiada o spresnenie významu článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006, osobitne toho, či sa toto ustanovenie môže vykladať tak, že obsahuje pravidlo na určenie právomoci súdov členského štátu pôvodu v zmysle článku 5 bod 1 tohto nariadenia nezávisle od pravidiel stanovených v nariadení č. 44/2001.

45 V tejto súvislosti treba po prvé pripomenúť ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej nárok na paušálnu a jednotnú náhradu pre cestujúceho v dôsledku meškania letu, vychádzajúci z článkov 5 až 7 nariadenia č. 261/2004, ktorého sa Flight Refund v prejednávanej veci domáha, je nárok, ktorý nezávisí od náhrady škody upravenej v rámci článku 19 Montrealského dohovoru (pozri v tomto zmysle rozsudky Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, bod 27, ako aj Nelson a i., C-581/10 a C-629/10, EU:C:2012:657, body 46, 49 a 55).

46 Keďže práva založené na ustanoveniach nariadenia č. 261/2004 a Montrealského dohovoru patria do rozdielnych právnych rámcov, pravidlá na určenie medzinárodnej právomoci stanovené týmto dohovorom sa na návrhy podané iba na základe nariadenia č. 261/2004 neuplatnia, keďže ich treba preskúmať z hľadiska nariadenia č. 44/2001 (pozri v tomto zmysle rozsudok Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, body 27 a 28).

47 Po druhé, pokiaľ ide o hypotézu vnútroštátneho súdu, vyjadrenú v bode 44 tohto rozsudku, Súdny dvor už rozhodol, že odpor podaný voči európskemu platobnému rozkazu odporcom, ktorého účinky sa riadia článkom 17 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006, nemôže viesť k voľbe právomoci súdov členského štátu pôvodu platobného rozkazu v zmysle článku 24 nariadenia č. 44/2001, a nemôže tak znamenať, že odporca podaním odporu, aj keď ho podložil dôvodmi týkajúcimi sa veci samej, uznal právomoc súdov tohto členského štátu rozhodovať v sporovom konaní o spornej pohľadávke (pozri v tomto zmysle rozsudok Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, body 38, 41 a 43).

48 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba uviesť, že vnútroštátny súd sa svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, pýta v podstate na to, aké právomoci a povinnosti má na základe práva Únie, a najmä nariadenia č. 1896/2006, taký súd, akým je vnútroštátny súd, za okolností, za ktorých má tento súd rozhodnúť v konaní týkajúcom sa určenia miestne príslušného súdu členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu a posúdiť medzinárodnú právomoc súdov tohto členského štátu rozhodovať v sporovom konaní o pohľadávke, na základe ktorej bol vydaný uvedený platobný rozkaz, proti ktorému odporca podal odpor v lehote stanovenej na tento účel.

49 V tejto súvislosti treba pripomenúť že podľa článku 1 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1896/2006 je cieľom tohto nariadenia najmä zjednodušiť a urýchliť súdne konanie a znížiť náklady na konanie v cezhraničných sporoch, ktoré sa týkajú nepopretých peňažných pohľadávok, zavedením európskeho konania o platobnom rozkaze. Toto nariadenie sa podľa svojho článku 2 ods. 1 uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu.

50 Osobitné konanie upravené nariadením č. 1896/2006, ako aj ciele, ktoré toto nariadenie sleduje, sa neuplatnia, pokiaľ sa proti pohľadávkam, na základe ktorých bol vydaný európsky platobný rozkaz, podá odpor podľa článku 16 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudky eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, bod 39, ako aj Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, body 31 a 42).

51 V prejednávanej veci je nesporné, že odporca podal proti európskemu platobnému rozkazu, ktorý bol voči nemu vydaný, odpor v lehote stanovenej v článku 16 ods. 2 nariadenia č. 1896/2006. Keďže článok 17 ods. 1 tohto nariadenia predstavuje jediné ustanovenie uvedeného nariadenia, ktoré

upravuje účinky takéhoto odporu, treba preskúmať, či toto ustanovenie umožňuje určiť práva a povinnosti takého súdu, akým je vnútroštátny súd, za okolností, akými sú okolnosti v spore vo veci samej, a to ako s ohľadom na znenie tohto ustanovenia, tak na štruktúru samotného nariadenia.

52 Znenie článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006 sa v prípade odporu podaného odporcom v stanovenej lehote obmedzuje na požiadavku automatického pokračovania konania na príslušných súdoch členského štátu pôvodu platobného rozkazu v súlade s pravidlami riadneho občianskeho súdneho konania, pokiaľ navrhovateľ vyslovene nepožiadal o ukončenie konania v takomto prípade.

53 Pokiaľ ide o štruktúru nariadenia č. 1896/2006, zo znenia odôvodnení 8 a 10, ako aj článku 26 tohto nariadenia vyplýva, že toto nariadenie zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, ktoré predstavuje doplnkový a voliteľný prostriedok pre navrhovateľa, bez toho, aby toto nariadenie nahrádzalo alebo zosúlaďovalo mechanizmy vymáhania nepopretých pohľadávok podľa vnútroštátneho práva. Nariadenie č. 1896/2006 totiž zavádza jednotný mechanizmus na vymáhanie pohľadávok, pričom zaručuje rovnaké podmienky pre veriteľov a dlžníkov v celej Únii, a pre všetky procesné otázky, ktoré nie sú osobitne upravené v tomto nariadení, stanovuje, že sa riadia procesným právom členských štátov.

54 Keďže zo štruktúry nariadenia č. 1896/2006 vyplýva, že toto nariadenie nemá za cieľ harmonizovať procesné práva členských štátov, a vzhľadom na obmedzený rozsah článku 17 ods. 1 tohto nariadenia, ako je to spresnené v bode 52 tohto rozsudku, treba toto ustanovenie v rozsahu, v akom stanovuje v prípade odporu podaného odporcom automatické pokračovanie konania v súlade s pravidlami riadneho občianskeho súdneho konania, vykladať v tom zmysle, že neukladá žiadnu osobitnú požiadavku týkajúcu sa povahy súdov, na ktorých má pokračovať konanie, alebo pravidiel, ktoré musí tento súd uplatniť.

55 Z toho vyplýva, že požiadavky stanovené v článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006 sú v zásade splnené, keď konanie pokračuje po podaní odporu odporcom na takom súde, akým je vnútroštátny súd, ktorý skúma za okolností, akými sú okolnosti sporu vo veci samej, medzinárodnú právomoc súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu rozhodovať v riadnom občianskom súdnom konaní o spornej pohľadávke, a to uplatnením pravidiel stanovených nariadením č. 44/2001.

56 Ako pritom uviedla generálna advokátka v bode 72 svojich návrhov, ani článok 17 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006, ani žiadne iné ustanovenie tohto nariadenia neumožňujú určiť práva a povinnosti súdu, akým je vnútroštátny súd, za okolností, akými sú okolnosti v spore vo veci samej. Keďže v nariadení č. 1896/2006 sa výslovné pravidlo týkajúce sa takejto otázky nenachádza, táto otázka sa riadi v súlade s článkom 26 uvedeného nariadenia vnútroštátnym právom.

57 Okrem toho v rozsahu, v akom z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátny súd má rozhodnúť o otázke medzinárodnej právomoci súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu rozhodovať v sporovom konaní o spornej pohľadávke podľa pravidiel nariadenia č. 44/2001 stanovených na tento účel, ako to už bolo povedané z bode 46 tohto rozsudku, treba overiť prípadné povinnosti, ktoré pre tento súd vyplývajú z tohto nariadenia.

58 V tejto súvislosti je nesporné, že nariadenie č. 44/2001 nemá za cieľ zjednocovať rozsah kontrolných povinností, ktoré prislúchajú vnútroštátnym súdom pri preskúmaní ich medzinárodnej právomoci. Uplatnením príslušných vnútroštátnych pravidiel však nesmie byť narušený potrebný účinok nariadenia č. 44/2001 (pozri rozsudok Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, body 59 a 60, ako aj citovanú judikatúru).

59 Pokiaľ ide o požiadavky, ktoré treba v konaní dodržať, treba rovnako pripomenúť, že všetky ustanovenia nariadenia č. 44/2001 vyjadrujú zámer dbať na to, aby v rámci jeho cieľov konania vedúce k prijímaniu súdnych rozhodnutí prebiehali v súlade s právom na obranu (pozri v tomto zmysle rozsudky G, C-292/10, EU:C:2012:142, bod 47, ako aj A, C-112/13, EU:C:2014:2195, bod 51 a citovanú judikatúru).

60 V tomto kontexte treba zdôrazniť, že cieľ spočívajúci v riadnom výkone spravodlivosti, na ktorom je založené nariadenie č. 44/2001, ako aj náležitý rešpekt pre autonómiu súdu pri výkone jeho činností vyžadujú, aby súd, ktorý má rozhodnúť o otázke medzinárodnej právomoci, mohol preskúmať túto otázku z hľadiska všetkých informácií, ktoré má k dispozícii, vrátane prípadných námietok žalovaného (pozri v tomto zmysle rozsudok Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, bod 64).

61 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátny súd má v súvislosti s otázkou týkajúcou sa medzinárodnej právomoci súdov členského štátu pôvodu k dispozícii iba informácie, ktoré predložil navrhovateľ vo svojom návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu, pričom tieto informácie môžu byť podľa článku 7 ods. 2 písm. f) nariadenia č. 1896/2006 obmedzené iba na odôvodnenie medzinárodnej právomoci bez toho, aby bol navrhovateľ povinný vyjadriť vzťah pohľadávky vymáhanej v rámci konania o európskom platobnom rozkaze k členskému štátu, v ktorom podal svoj návrh.

62 V tomto kontexte treba uviesť, že na základe spisu, ktorým disponuje Súdny dvor, sa nedajú určiť vnútroštátne pravidlá uplatniteľné v konaní, ktoré na vnútroštátnom súde v prejednávanej veci prebieha. Ak by tento súd bol povinný na základe vnútroštátneho procesného práva posúdiť medzinárodnú právomoc súdov členského štátu pôvodu platobného rozkazu výlučne na základe informácií predložených navrhovateľom vo svojom návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu, takéto konanie by nemohlo zaručiť potrebný účinok pravidiel na určovanie právomoci stanovených v nariadení č. 44/2001, ani práv na obranu, ktorými disponuje odporca.

63 Vnútroštátne pravidlá, ktoré sa uplatňujú na konanie, ktoré na vnútroštátnom súde v prejednávanej veci prebieha, musia totiž tomuto súdu umožniť, aby preskúmal otázku medzinárodnej právomoci podľa pravidiel stanovených v nariadení č. 44/2001 vzhľadom na všetky informácie potrebné na tento účel, ako to uviedla aj generálna advokátka v bode 63 svojich návrhov, a to prípadne aj na základe vypočutia účastníkov konania s ohľadom na túto otázku.

64 Ak by to tak nebolo, bolo by na vnútroštátnom súde, či vyloží svoje procesné pravidlá v tom zmysle, že mu umožňujú splniť uvedené požiadavky, alebo či určí, ako to vnútroštátny súd sám navrhol, súd vecne príslušný rozhodnúť podľa riadneho občianskeho súdneho konania o pohľadávke, akou je pohľadávka v spore vo veci samej, v postavení miestne príslušného súdu, a má v takom prípade vzhľadom na kritériá uvedené v nariadení č. 44/2001 prípadne rozhodnúť o svojej vlastnej medzinárodnej právomoci.

65 Nakoniec treba odpovedať na otázky vnútroštátneho súdu týkajúce sa povinností, ktoré má tento súd po posúdení príslušnosti súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu, ktoré by mal uskutočniť za podmienok pripomenutých v bodoch 62 a 63 tohto rozsudku.

66 V tejto súvislosti ak by sa po posúdení zistilo, že príslušnosť súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu možno stanoviť na základe ustanovení nariadenia č. 44/2001, tak súd, akým je vnútroštátny súd, by nemohol ukončiť konanie iba z dôvodu, že uplatnením vnútroštátneho práva nevedel určiť miestne príslušný súd na rozhodnutie vo veci spornej pohľadávky, lebo by to mohlo ohroziť potrebný účinok pravidla stanoveného v uvedenom nariadení, podľa ktorého sa príslušnosť stanovuje.

67 Tento súd je totiž povinný, ako to uvádza aj maďarská vláda vo svojich písomných pripomienkach, vyložiť vnútroštátne právo v takom zmysle, že mu umožní určiť alebo označiť miestne a vecne príslušný súd na rozhodnutie o pohľadávke, na základe ktorej bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému odporca podal odpor v stanovenej lehote.

68 Okrem toho ukončenie sporového konania týkajúce sa spornej pohľadávky vo veci samej, pokiaľ je príslušnosť súdov členského štátu pôvodu platobného rozkazu stanovená na základe nariadenia č. 44/2001, by mohlo ohroziť potrebný účinok aj článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006, keďže toto ustanovenie vyžaduje, aby konanie v prípade odporu odporcu automaticky pokračovalo na príslušných súdoch členského štátu pôvodu platobného rozkazu.

69 Naopak, pokiaľ súdy členského štátu pôvodu nie sú podľa nariadenia č. 44/2001 príslušné, nie je potrebné, v rozpore s názorom, ktorý sa zdá, že zastáva vnútroštátny súd, analogicky s článkom 20 nariadenia č. 1896/2006 preskúmať *ex offo* platobný rozkaz, proti ktorému odporca podal platne odpor.

70 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že možnosti preskúmania platobného rozkazu stanovené v článku 20 nariadenia č. 1896/2006 sa neuplatnia, ak odporca nepodal odpor v lehote stanovenej v článku 16 ods. 2 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Thomas Cook Belgium, C-245/14, EU:C:2015:715, body 47 a 48).

71 Navyše v rozsahu, v akom sa sporová situácia, akou je situácia v spore vo veci samej, ako to vyplýva z bodov 55 a 56 tohto rozsudku, riadi vnútroštátnym právom, a nie ustanoveniami nariadenia č. 1896/2006, sa ustanovenia tohto nariadenia, vrátane jeho článku 20, nemôžu ani analogicky na túto situáciu uplatniť (pozri v tomto zmysle rozsudok eco cosmetics a Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 a C-120/13, EU:C:2014:2144, bod 45).

72 Okrem toho platobný rozkaz, proti ktorému podal odporca v stanovenej lehote odpor, nemôže v súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia č. 1896/2006 nadobudnúť vykonateľnosť. Následne môže súd, akým je vnútroštátny súd, zo svojho konštatovania neexistencie príslušnosti súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu na základe nariadenia č. 44/2001 vyvodiť dôsledky stanovené pre tento prípad vo vnútroštátnom procesnom práve.

73 Z uvedených úvah vyplýva, že na položené otázky treba odpovedať tak, že právo Únie sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, za akých má súd rozhodnúť v konaní, akým je konanie v spore vo veci samej, týkajúcom sa určenia miestne príslušného súdu členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu a posúdiť za uvedených okolností medzinárodnú právomoc súdov tohto členského štátu rozhodnúť v sporovom konaní o pohľadávke, na základe ktorej bol vydaný takýto platobný rozkaz, proti ktorému odporca podal odpor v lehote stanovenej na tento účel:

— z dôvodu, že nariadenie č. 1896/2006 bližšie neupravuje práva a povinnosti tohto súdu, riadia sa tieto procesné otázky podľa článku 26 tohto nariadenia naďalej vnútroštátnym právom uvedeného členského štátu,

— nariadenie č. 44/2001 vyžaduje, aby sa otázka medzinárodnej právomoci súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu rozhodla na základe procesných pravidiel, ktoré umožnia zaručiť potrebný účinok ustanovení tohto nariadenia a právo na obranu, či už o tejto otázke rozhoduje vnútroštátny súd alebo súd, ktorý tento vnútroštátny súd určí ako miestne a vecne príslušný rozhodnúť podľa riadneho občianskeho súdneho konania o pohľadávke, akou je pohľadávka v spore vo veci samej,

— za predpokladu, že súd, akým je vnútroštátny súd, rozhodne o medzinárodnej právomoci súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu a stanoví, že takáto právomoc existuje vzhľadom na kritériá stanovené v nariadení č. 44/2001, nariadenie č. 44/2001 a nariadenie č. 1896/2006 ukladajú takémuto súdu vyložiť vnútroštátne právo v tom zmysle, že mu umožňuje určiť alebo označiť miestne a vecne príslušný súd na rozhodnutie v tomto konaní a

— za predpokladu, že tento istý vnútroštátny súd stanoví, že takáto medzinárodná právomoc neexistuje, uvedený súd nie je povinný analogicky s článkom 20 nariadenia č. 1896/2006 preskúmať *ex offo* tento platobný rozkaz.

O trovách

74 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Právo Únie sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, za akých má súd rozhodnúť v konaní, akým je konanie v spore vo veci samej, týkajúcom sa určenia miestne príslušného súdu členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu a posúdiť za uvedených okolností medzinárodnú právomoc súdov tohto členského štátu rozhodnúť v sporovom konaní o pohľadávke, na základe ktorej bol vydaný takýto platobný rozkaz, proti ktorému odporca podal odpor v lehote stanovenej na tento účel:

— **z dôvodu, že nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze bližšie neupravuje práva a povinnosti tohto súdu, riadia sa tieto procesné otázky podľa článku 26 tohto nariadenia naďalej vnútroštátnym právom uvedeného členského štátu,**

— **nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach vyžaduje, aby sa otázka medzinárodnej právomoci súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu rozhodla na základe procesných pravidiel, ktoré umožnia zaručiť potrebný účinok ustanovení tohto nariadenia a právo na obranu, či už o tejto otázke rozhoduje vnútroštátny súd alebo súd, ktorý tento vnútroštátny súd určí ako miestne a vecne príslušný rozhodnúť podľa riadneho občianskeho súdneho konania o pohľadávke, akou je pohľadávka v spore vo veci samej,**

— **za predpokladu, že súd, akým je vnútroštátny súd, rozhodne o medzinárodnej právomoci súdov členského štátu pôvodu európskeho platobného rozkazu a stanoví, že takáto právomoc existuje vzhľadom na kritériá stanovené v nariadení č. 44/2001, nariadenie č. 44/2001 a nariadenie č. 1896/2006 ukladajú takémuto súdu vyložiť vnútroštátne právo v tom zmysle, že mu umožňuje určiť alebo označiť miestne a vecne príslušný súd na rozhodnutie v tomto konaní a**

— **za predpokladu, že tento istý vnútroštátny súd stanoví, že takáto medzinárodná právomoc neexistuje, uvedený súd nie je povinný analogicky s článkom 20 nariadenia č. 1896/2006 preskúmať *ex offo* tento platobný rozkaz.**

Podpisy